

13. תגמולים למשרתים במילואים

א. כללי

המוסד לביטוח הלאומי משלם תגמול מילואים לכל מי שנקרא לשירות מילואים על-פי חוק שירות הביטוח, ולמי שנקרא לאימון על פי חוק שירות עבודה לשעת חירום. המוסד משלם גם הענקות לנערים עובדים עד גיל 18, שנעדרו מעבודתם עקב השתתפותם בחינוך הקדם צבאי (בתנאי שהשתתפו בפעילות במסגרת החינוך הקדם צבאי יומיים רצופים לפחות, ובתנאי שעבדו 30 ימי עבודה לפחות בשלושת החודשים שקדמו לפעילות).

על-פי החוק, הביטוח הלאומי רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה הציבורית לעניין שירות מילואים, לתת הענקות לפיתוח שירותי רווחה למשרתים במילואים ולבני משפחותיהם.

משנת 1999 המוסד משתתף בפרויקט נרחב של צה"ל שמטרתו להגביר את הלכידות החברתית וליצור תחושת הזדהות ואהדה כלפי המשרתים במילואים, באמצעות השתתפות במימון פרויקט **סל הרווחה** שמקיים אגף כוח אדם בצה"ל (אכ"א פרט), הכולל פעילויות נופש, ערבי יחידה, ערבי הוקרה ופעילויות גיבוש נוספות. סך ההענקות לא יעלה על 0.25% מאומדן הסכום השנתי הכולל של תגמולי המילואים המשולמים לפי החוק, והתקציב כולו לענף זה ממומן בידי משרד האוצר במסגרת תקציב הביטוח. בשנת 2012 שולמו כ-10 מיליון ש"ח הענקות לצורכי פעילויות הרווחה הללו, סכום המהווה תקציב לשנים 2011 ו-2012. בשנת 2014 הועברו 6.5 מיליון ש"ח כתקציב לכל אחת מהשנים 2014-2016.

בשנת 2014 בעקבות מבצע **צוק איתן**, פעל אגף המילואים בביטוח הלאומי בשיתוף עם צה"ל ומערכת הביטוח כדי לשלם מקדמות על חשבון תגמולי המילואים לכל המעסיקים שעובדיהם גויסו למילואים ולכל המשרתים הלא-שכירים: עצמאים, סטודנטים מובטלים ועוד. הביטוח הלאומי גם אִפשר למשרתים במילואים או לבני ובנות הזוג להגיש בקשה למקדמה על חשבון תגמולי המילואים. כ-78% מן המגויסים היו שכירים שמעסיקיהם קיבלו מקדמות בסך כולל של כ-184 מיליון ש"ח וכ-22% היו לא שכירים והם קיבלו מקדמה אישית בסך כולל של כ-44 מיליון ש"ח.

1. שיעור התגמול והיקף התשלומים

שיעור התגמול היומי נקבע על-פי השכר ברוטו (החייב בדמי ביטוח) של העובד בשלושת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו חל השירות בצירוף תוספת היוקר, לחלק ב-90 ימים. לצורך החישוב מובאים בחשבון גם תגמולי מילואים, דמי אבטלה, דמי פגיעה בעבודה ודמי לידה. התגמול לא יפחת מן המינימום - 68% מהסכום הבסיסי מחולק ב-30 (בינואר 2014: 196.02 ש"ח ליום, 5,881 ש"ח לחודש), ולא יעלה על המקסימום: 5 פעמים הסכום הבסיסי מחולק ב-30 (בינואר 2014: 1,441.33 ש"ח ליום, 43,240 ש"ח לחודש).

תשלומים למשרתים במילואים (אלפי ש"ח), 2010-2014

שנה	מחירים שוטפים	מחירי 2014	שיעור שינוי ריאלי (אחוזים)
2010	1,005,979	1,079,724	-14.9
2011	1,045,343	1,084,554	0.4
2012	1,124,500	1,147,092	5.8
2013	1,103,003	1,108,253	-3.4
2014	1,357,530	1,357,530	22.5

היקף התשלומים למשרתים במילואים גדל בשנים 2010-2012, אך ירד ב-2013 (ראו לוח). ב-2009 היתה עלייה ריאלית של ממש, 35.8% לעומת 2008, עקב תשלומים בזמן מבצע **עופרת יצוקה** (שהתקיים מ-27.12.08 עד 18.1.09). ב-2010 ירדו התשלומים ב-14.8%, ובשנים האחרונות הם עלו שוב בשיעור מצטבר של כ-6%. בשנת 2014 שוב נצפתה עלייה ריאלית בתשלומים - של 22.5% - עקב מבצע **צוק איתן**, וסך התשלומים הגיע לכ-1.4 מיליארד ש"ח. מתוך כלל משרתי מילואים בשנת 2014 כ-72% היו שכירים, וכ-10% עצמאיים (ראו תרשים).

בשנת 2014 שוב נצפתה עלייה ריאלית בתשלומים - של 22.5% - עקב מבצע צוק איתן, וסך התשלומים הגיע לכ-1.4 מיליארד ש"ח

משרתי מילואים לפי סוג עיסוק (אחוזים), 2014

